

Zástupci samospráv: Netrestejme obce za to, že hospodaří zodpovědně a šetří na investice

17.10.2025 - | Sdružení místních samospráv ČR

Představitelé Sdružení místních samospráv ČR jednoznačně odmítají zásahy do rozpočtového určení daní, ke kterým by docházelo z důvodu přebytkového hospodaření obcí. Vyjádřili se tak na prvním ročníku Finanční konference SMS ČR, které se v Praze zúčastnilo na 200 zástupců obcí.

„Přebýtkové hospodaření některých samospráv není známkou neefektivního nakládání s prostředky, ale přirozeným důsledkem jejich finanční odpovědnosti a přípravy na budoucí investice. Obce i kraje potřebují tvořit rezervy, aby byly schopny realizovat větší infrastrukturní projekty, spolufinancovat evropské programy či pružně reagovat na mimořádné situace. Trestat je za odpovědné hospodaření nedává smysl,“ říká Eliška Olšáková, předsedkyně SMS ČR.

Pokud by měly být příjmy obcí ze sdílených daní kvůli přebytkovému hospodaření omezeny úpravou rozpočtového určení daní, jak navrhovalo v září Ministerstvo financí, dostaly by se obce do značné míry do závislosti na centrálních dotacích, což by mohlo vést k oslabení jejich autonomie a k nižší efektivitě v rozhodování.

SMS ČR zdůrazňuje, že jakékoli změny v RUD musí být vždy přijímány na základě odborných analýz a vyhodnocení dopadů, aby byl systém spravedlivý a udržitelný. V opačném případě zásahy do systému rozpočtového určení daní podkopávají stabilitu a předvídatelnost financování samospráv. Ta je přitom pro rozvoj obcí a regionů klíčová.

„Současný systém rozpočtového určení daní obsahuje nesystémové a již přežitý tzv. koeficient postupných přechodů, který zvýhodňuje zejména největší města jako Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň. Například metropole má trojnásobný příjem na obyvatele oproti malé obci. Tento stav je dlouhodobě neudržitelný a měl by být odstraněn, minimálně v rovině snížení váhy koeficientu postupných přechodů,“ říká Petr Halada, místopředseda SMS ČR a předseda jeho Pracovní skupiny pro financování samospráv.

SMS ČR také dlouhodobě upozorňuje, že by výpočet rozpočtového určení daní měl více zohledňovat stárnutí populace a počet seniorů žijících v obci, což by přispělo k rovnoměrnějšímu a spravedlivějšímu financování obcí v závislosti na jejich demografické struktuře.

První ročník Finanční konference SMS ČR se vedle tématu rozpočtového určení daní zaměřil na makroekonomický výhled pro rok 2026 a financování projektů samospráv v období 2026+. Tématem byla i efektivní správa obecního majetku a investice. Konference, které se účastnilo na 200 zástupců obcí, nabídla atraktivní debatu uznávaných ekonomů, akademiků, zástupců vládních úřadů i samospráv a také reprezentantů parlamentních stran.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/zastupci-samosprav-netrestejme-obce-za-to-ze-hospodari-zodpovedne-a-setri-na-investice-4852cs.html>